

■ الکساندر اردشویلی، ایران‌شناس و مترجم گرجستانی شعرهای شاعران ایرانیسی درگذشت. اردشویلی، ایران‌شناس، شاعر، مترجم و ادیب اهل گرجستان، در تاریخ ۱۶ آوریل سال ۱۹۵۶ در شهر تفلیس متولد شد. بعد از اتمام تحصیلات متوسطه در مدرسه شماره ۷۷ تفلیس، تحصیلات خود را در دانشگاه ادامه داد و در سال ۱۹۷۸ از رشته زبان و ادبیات فارسی دانشکده شرق‌شناسی دانشگاه دولتی به‌نام اوانه جاواخیشویلی تفلیس فارغ‌التحصیل شد. او از سال ۲۰۱۷ عضو انجمن نویسندگان گرجستان بود و در همان سال جایزه ادبی «اوانه ماچاپلی» را دریافت کرد. اردشاولی همچنین مؤسس روزنامه

آکساندر اردشویلی

«فانتزی» بود و از سال ۱۹۹۶ سردبیری آن را برعهده داشت. او همچنین رئیس کلوب مترجمان بود. او بخشی از مجموعه شعرهای شاعران ایرانی مانند: رودکی، فردوسی، خیام و مولوی و شاعران دیگر را ترجمه و منتشر کرد. اردشاولی همچنین فرهنگ لغت فارسی-گرجی را تألیف کرد و با حمایت رابرتی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در گرجستان به چاپ رساند. / ایستا

■ شب ششصد و نهم از مجموعه شب‌های بخارا که شب گذشته در کتابخانه ملی ایران برگزار شد، به بزرگداشت یک عمر تلاش فرهنگی علی دهباشی و رونمایی از کتاب شب‌های بخارا، مجموعه عکس‌های جواد آتشیاری اختصاص یافت. در این مراسم اهالی فرهنگ و هنر و قلم درباره بخارا و دهباشی سخن گفتند. / ایرنا

■ نمایشگاه گروهی «گاو» با حضور ۳۳ هنرمند در گالری شکوه بریاست و تا ۳۱ خرداد میزبان علاقه‌مندان خواهد بود. / مهر

■ انیمیشن «هیوار چهارم» ساخته محبوبه کلایی شامگاه چهارشنبه در بخش نهایی جشنواره بین‌المللی انیمافست زاگرب به نمایش در آمد. و سفیر و اعضای نمایندگی کشورمان را می‌توان جبران بخشی از محل جشنواره انیمافست حاضر و ضمن تماشای فیلم، با کارگردان این فیلم گفت‌وگو کردند. /

■ جشنواره بین‌المللی فیلم کن امسال هم چندین فیلم را به فهرست آثار رسمی این رویداد سینمایی در بخش‌های مختلف اضافه کرد. بر این اساس انیمیشن «آته فرانک کجاست؟» ساخته «آری فولمن»، «برادرانم و من» به کارگردانی «یوهان مانکا»، «ترالالا» به کارگردانی مشترک «آرونو» و «ژان ماری لاریو» به همراه فیلم «برترین‌ها» از «آدری استرو» در بخش «نمایش‌های نیمه‌شب» از جمله این فیلم‌ها هستند. طبق اعلام پیشین در نشست خبری جشنواره کن که هفته گذشته برگزار شد، ۲۴ فیلم از جمله فیلم «قهرمان» ساخته اصغر فرهادی در کنار آثار از فیلمسازانی چون «وس اندرسون»، «تانی مورتی»، «فرانسوا اوزون»، «ژاک اودیبار»، «آیچاتوئونگ ویراستاکول» و «شان پن» در بخش رقابتی اصلی انتخاب شده‌اند. / ایستا

■ حیواناتی ریسمی، کالین هنکس و دن فوگلر، به سریالی با موضوع پشت پرده ساخته شدن «پدرخوانده»، فیلم مشهور فرانسیس فورد کاپولا پیوستند. / مهر

■ در هفته پیش رو، شبکه نمایش فیلم‌های جواد عزتی در بخش صحنه گران (مرور آثار) و فیلم‌های با موضوع انگیزشی را روی آنتن خواهد برد. / روابط عمومی شبکه نمایش

■ با رسیدن سری جدید برنامه مهران مدیری به پخش، روزهای هفته در شبکه نسیم، میان برنامه‌های «خوابه» و «دورهمی» تقسیم می‌شود. / ایستا

بازار داغ مجوز نمایش و گیشه سرد اکران

گروه فرهنگی/اکران کچ دار و مریز سینماها در شرایطی ادامه دارد که پس از اکران نوروز چیدمان آثار روی پرده تغییر محسوسی نداشته است. اگر چه با گذشت سه ماه از سال، تنها یک سوم این ایام سال‌های سینما مجوز فعالیت داشته‌اند. مستند «ماه در تکه آینه» به کارگردانی الهام حسامی، «مراسم تدفین کلاغ‌ها» به کارگردانی ناصر قهرمانی و مجموعه فیلم‌های کوتاه منتخب هنروتجربه با عنوان «هفت» جزو تازه‌ترین آثاری هستند که به چرخه اکران اضافه شده‌اند اما از آنها استقبالی نشده است.

مجموعه «هفت» که از سوی فیلمسازهای این مجموعه، به زنده‌یاد علی انصاریان تقدیم شده و پژمان جمشیدی، زنده‌یاد علی انصاریان، میلاد کی‌مرام، شبنم قلی‌خانی، علیرضا ثانی‌فر، سوگل خلیق و... در آنها ایفای نقش کرده‌اند از ۱۹ خرداد تنها یک بلیت فروخته است. «مراسم تدفین کلاغ‌ها» اکرانش را از ۵ خردادماه آغاز کرده با در اختیار داشتن سه سالن سینما تنها ۴ مخاطب داشته و مستند «ماه در تکه آینه» در همین ایام ۵ بلیت فروخته است. همچنین در این گروه از روز گذشته (جمعه ۲۱ خرداد) اکران فیلم سینمایی «آبچی» نخستین تجربه کارگردانی مرجان اشرفی‌زاده در سینمای بلند داستانی آغاز شده است. گلاب آدینه، معصومه قاسمی‌پور، پانته‌ا نهای‌ها، حمیدرضا آذرنگ، بابک حمیدیان، شیرین یزدان‌بخش، سیاوش چراغی‌پور، علی‌استادی، احسان امانی و... از بازیگران این فیلم هستند. «هفته‌ای یک بار آدم باش» شهرام شاه‌حسینی، «خورشید» مجید مجیدی، «تک‌خال» مجید مافی، «خون شد» مسعود کیمیایی، «لاله» اسدالله نیک

نژاد پنج فیلم اکران نوروز هستند که نمایش عمومی‌شان در سینما ادامه دارد. نکته جالب در سامانه آنلاین فروش بلیت، فروش بلیت برای سه فیلم «دیدن این فیلم جرم است» رضا زهتابیچیان، «آقای سانسور» علی جبارزاده، «شنای پروانه» محمد کارت و «پیشی میشی» حسین قناعت در شرایطی است

زد و بند

که چندماهی از ورود این آثار به شبکه نمایش خانگی می‌گذرد و می‌توان این آثار را به صورت رایگان در پلتفرم‌های نمایشی تماشا کرد.

در چنین شرایطی برای رونق دادن به سینما، بخش زنده تیم ملی فوتبال ایران هم به برنامه اکران سینما اضافه شده و روز گذشته بازی تیم‌های ملی فوتبال ایران و کامبوج، در پردیس‌های سینمایی تهران و چند شهر به نمایش درآمد. در همین راستا همچنین پردیس سینمایی ملت پنجشنبه و

جمعه میزبان رقابت‌های نهایی ششمین دوره مسابقات جام قهرمانان بازی‌های ویدیویی ایران بود.

روزی‌های بی رونق سینما در شرایطی ادامه دارد که هر هفته چند فیلم از شورای پروانه نمایش، مجوز نمایش دریافت می‌کند اما هیچ کدام انگیزه‌ای برای ورود به چرخه

دست‌انداز

اکران ندارند. «دست‌انداز» به تهیه‌کنندگی محمد آفریده و کارگردانی کمال تبریزی، «زد و بند» به تهیه‌کنندگی مقصود جباری و کارگردانی داوود نوروزی و «عروس خیابان فرشته» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شریفی‌نیا و کارگردانی مهدی خسروی سه فیلمی هستند که در تازه‌ترین جلسه این شورا، پروانه نمایش دریافت کردند. از تازه‌ترین فیلم تبریزی، «دست‌انداز» این هفته (۲۱ تا ۳۰ خرداد) در مجموعه آلترناتیوها در بخش پانوراما بیست و چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم

شانکهای رونمایی می‌شود. در این فیلم بازیگرانی همچون رضا کیانیان، حبیب رضایی، هدی زین‌العابدین، رویا نونهالی، همایون ارشادی حضور دارند. امید نعمتی نوازنده و خواننده گروه موسیقی پالت برای اولین بار به عنوان بازیگر جلوی دوربین «دست‌انداز» رفته است.

عروس خیابان فرشته

«زد و بند» نخستین فیلم بلند سینمایی داود نوروزی است که با مشارکت بنیاد سینمایی فارابی ساخته شده و در ژانر معمایی به معضلات و ناهنجاری‌های اجتماعی پرداخته است. امین زندگانی، هنگامه حمیدزاده، همایون ارشادی، فریبا کوثری، محمدعلی کیانی و سید مهرداد ضیایی بازیگران این فیلم هستند. در «عروس خیابان فرشته» محمدرضا شریفی‌نیا، عاطفه رضوی، مهراوه شریفی‌نیا، علیرضا جعفری، فهیمه رحیمیان، سام نوری، پوریا پورسرخ و... ایفای نقش کرده‌اند.

کارگردان جوان اهل شیراز از چالش‌های تئاتر می‌گوید

سرمایه‌های تئاتری را حفظ کنیم

عباس قربان‌زاده یکی از کارگردان‌های جوان ساکن شیراز است که سال‌های زیادی است حرفه اصلی‌اش نمایش است و مثل تمام تئاتری‌ها این یک‌سال و اندی را به سختی گذرانده است. او در پاسخ به سؤال خبرنگار «ایران» درباره وضعیت و شرایط دیروز و امروز تئاتر استان‌ها می‌گوید: «این ماجرا برمی‌گردد به سال‌ها قبل، یعنی حدود پانزده تا بیست سال پیش که جشنواره تئاتر دانشگاهی نام فجر را بر خود داشت و بعد تبدیل شد به تئاتر دانشگاهی. همین جشنواره پایه‌اش بچه‌های دانشگاه‌ها بودند. بچه‌هایی که از شهرستان به تهران آمده بودند یا از شهرهای مختلف به بوشهر یا اراک رفته بودند تا تئاتر یاد بگیرند و نتیجه و نمره‌اش می‌شد همان جشنواره. در آن سال‌ها یعنی سال‌های هشتاد تا هشتادوشش و هفت که من هم درگیر این جشنواره بودم مدام استعدادهای درخشان‌ی می‌دیدم که وارد این جشنواره می‌شدند و با هم رقابت می‌کردند، بیش‌تر اینها شهرستانی بودند؛ کسانی که از شهرستان به امید ادامه فعالیت تئاتری به دانشگاه آمده بودند. همین‌جا نام بسیاری از دوستانم را می‌توانم قطار کنم که امروز نمی‌دانم کجا هستند و چه سرنوشتی دارند. آنها که چهار سال یا بیش‌تر درس خواندند و تلاش کردند و حالا معلوم نیست به چه کاری مشغول هستند. دو سه تایی در تبریز هستند، چند تا تهران را رها نکردند و چند تا هم از هم‌دانشگاهی‌هایم که اراکی بودند در همان اراک ماندند و فیلمساز شدند یا تئاتری ماندند یا نماندند. یکی به جنوب رفت، یکی کم‌شد پیدا نشد. یکی مدام کار کرد و سرخورده شد. یکی به شهرستان رفت و مدام تلاش کرد که در جشنواره فجر دیده شود اما در اداره ارشاد حل شد و کارمند ارشاد شد.»

او درباره پویایی گذشته تئاتر می‌گوید: «تئاتر دانشگاهی چکیده‌ای بود از تئاتر شهرستان. عصاره‌ای ناب و خاص که می‌شد سرمایه‌هایی عظیم باشد. همین حالا چندین و چند نفر از هم‌دانشگاهی‌های خودم را می‌توانم نام ببرم که مدیرهای تئاتری شدند چه در تهران و چه در شهرستان. اینها سرمایه‌هایی رها شده هستند، سرمایه‌هایی که هیچ‌کس حتی خودشان برای‌شان برنامه‌ای تدارک ندیده است؛ سرمایه‌هایی که می‌شد رقیای سرسختی برای همدیگر باشند. اما هیبهات که این اتفاق هرگز رخ نداد. همین حالا هم همین‌طور است. دانشگاه‌ها دیگر آن نشاط گذشته را ندارند. همین دانشگاه اراکی که ما در آن درس خواندیم حالا یکی از دور افتاده‌ترین خاطرات در میان دانشکده‌های تئاتری است؛ دانشگاهی که هر سال فروخان می‌زند و مشتری بدون کنکور طلب می‌کند. این سرنوشت تئاتر شهرستان است. این‌حی حتی سرنوشت تئاتر تهران است. من شهرستانی که به تهران مهاجرت می‌کنم به خیال تئاتری شدن در زیر چرخ‌دنده‌های روزمره می‌میشوم. اگر کمی مقاومت کنم باید با گروه‌های قدرتمند تئاتری در سر سالن رقابت کنم. باید بر سر فروش با آنها رقابت کنم. باید سلبریتی‌ها را مجاب کنم که برای من بازی کنند. اگر موفق نشوم من هم یکی از له شدگان زیر این چرخ‌دنده هستم.»

او درباره مسائلی که دانش آموخته‌های تئاتر دارند هم می‌گوید: «یک طرف دیگر ماجرا هم این است که اگر در شهر خود بمانم چه اتفاقی می‌افتد؟ یا به یک کارشناس تئاتر تبدیل می‌شوم یا باید برای مخاطب پیدا کردن با سیستم اداری شهرستان‌ها بجنگم. باید با مسئولان وارد تنش‌های بی‌حد و مرز بشوم که می‌خواهم تئاتر به صحنه ببرم. ما از دانشگاه برگشته‌هایی می‌شویم که هیچ‌جایی نداریم. این مساله آنجا ترازیک‌تر است که شما مدرک‌تان را جایی غیر از تهران گرفته باشید. بازار کار تئاتر در تهران است. شوخی بردار نیست. تا شما در تهران نباشید راهی جایی پای شما قرار نمی‌گیرد. شما نمی‌توانید سری میان سرها در بیاورید. شما نمی‌توانید مستقیم از بوشهر یا اراک و شیراز بیایید تهران و بگویید می‌خواهم تئاتر کار کنم.»

او صحبت‌های خود را این‌طور ادامه می‌دهد: «تئاتر صنعت است. این صنعت بالاخره در تهران با اما و اگرهایی کار خودش را پیش می‌برد اما در شهرستان این صنعت چیزی جز شکست و واماندگی نیست. همه اینها هم به این دلیل است که نمی‌دانیم با سرمایه‌های تئاتری چطور رفتار کنیم. نمی‌دانیم بازیگر، کارگردان یا نویسنده و عوامل دیگر انسان‌هایی رها شده نیستند. آنها جایی و مجالی برای بروز استعدادهای‌شان می‌خواهند. آنها توان جنگیدن مدام به مدام با عوامل طبیعی و غیرطبیعی ندارند.»

هفدهمین طرح تخفیف فصلی با عنوان بهارانه کتاب ۱۴۰۰ در حالی یکی-دو روز پایانی‌اش سپری می‌شود که در این دوره ۸۸۴ کتابفروشی از سراسر کشور عضویت یافته‌اند. از این تعداد ۸۴۵ کتابفروشی فعال هستند که ۲۰۶ کتابفروشی در شهرستان‌ها و مابقی آن برابر با ۶۷۸ کتابفروشی‌ها هم در مراکز استان‌ها هستند. البته دراین بین ۱۳۳ کتابفروشی هم در تهران عضو این طرح هستند. بر اساس آمار «خانه کتاب و ادبیات ایران» تا ظهر جمعه، حدود ۱۲ میلیارد تومان کتاب به فروش رسیده. از این میان سهم استان تهران نزدیک ۲ میلیارد تومان است. برای اطلاع از میزان دقیق فروش بهارانه کتاب باید تا شامگاه ۲۳ خردادماه، هفتمین روز این طرح صبر کنید.

فرزندان خود به ما مراجعه می‌کنند. در خلال برگزاری این طرح‌های تخفیف فصلی فرصت خوبی برای مراجعه به کتابفروشی‌ها فراهم می‌شود.»

پراچئی ازجمله ناشر-کتابفروشانی است که تأکید دارد شرایط اقتصادی و محدودیت‌های کرونایی در وضعیت نشرمان اثرمنفی موسوسی گذاشته و می‌گوید: «البته فقط بحث اینها نیست، فضای مجازی هم به عرصه کتاب لطمه زده و پای برخی جوان‌ها را از کتابفروشی‌ها بریده است. با این حال طی این یک سال و نیمی که از شیوع کرونا می‌گذرد برخی از نسل جوان به شیوه‌های تازه کتابخوانی همچون آثار الکترونیکی و صوتی روی آورده‌اند که اتفاق خوبی است و امیدوارم ادامه پیدا کند.»

وی با اینکه نهدهایی به طرح‌های تخفیف فصلی دارد، ازجمله اینکه بودجه و زمان برپایی‌اش کم است اما آن را راهکار خوبی برای تزریق یارانه‌های حمایتی به مخاطبان می‌داند و ادامه می‌دهد: «باوجود برخی ضعف‌ها اما ایده کلی طرح‌های تخفیف فصلی خوب بوده و کارکرد مؤثری هم داشته. همین‌که بهانه‌ای برای رفت‌وآمد بیشتر مردم

برخی ناشران حرفه‌ای که توان اقتصادی چندان‌ی ندارند هم کنار خواهند رفت. در این شرایط وظیفه دولت است که برای ادامه حیات نشرمان کاری کند. یکی از این اقدامات خوب همین طرح‌های تخفیف فصلی بود، امیدوارم دولت آینده از این تجربه گرانبها استفاده کرده و آن را ادامه بدهد.»

■ **نقش کتابفروشی‌ها در حفظ هویت فرهنگی محله‌ها**

محمّد پراچّی، مدیر نشر و کتابفروشی پنجره ضمن تأکید بر ضرورت حمایت از کتابفروشی‌های محلی به «ایران» می‌گوید: «امیدوارم مردم در شرایط فعلی بیش از قبل متوجه ضرورت حمایت از کتابفروشی‌های محله‌های خود شوند؛ حتی تصور حذف این اماکن فرهنگی در محله‌ها هم وحشتناک است.»

او تأکید دارد برپایی طرح‌های تخفیف فصلی می‌تواند بهانه‌ای برای جلب‌توجه مردم به کتابفروشی‌های محل سکونت آنان باشد. پراچئی ادامه می‌دهد: «بسیاری از این کتابفروشی‌ها، بویژه آنهایی که کافه کوچکی هم دارند به‌مرور تبدیل به محل‌های فرهنگی می‌شوند. کارکرد اینها تنها به حفظ نشر محدود نمی‌شود و حفظ حیات فرهنگی محله‌ها را هم به دنبال دارند؛ اینها به‌مرور به محل‌هایی فرهنگی برای برگزاری مراسم‌های رونمایی یا حتی جلسات نقد و معرفی تبدیل می‌شود.»

به گفته این فعال نشر کتابفروشی‌ها به مرور به بخش مهمی از هویت فرهنگی هر محله تبدیل می‌شوند آنچنان‌که بازدیدکنندگان، سال‌ها بعد خاطرات خود را در مراجعه به آنها جست‌وجو می‌کنند. رئیس کارگروه کتابفروشان اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران ادامه می‌دهد: «این تجربه‌ای است که ما در کتابفروشی پنجره، طی سی سالی که از تأسیس آن می‌گذرد کسب کرده‌ایم؛ کتاب‌دوستان بسیاری را می‌شناسم که نوجوانی و جوانی‌شان در جست‌وجو میان کتاب‌های این کتابفروشی گذشته و حالا با

محمود آموزگار، رئیس سابق اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران درباره طرح‌های تخفیف فصلی کتاب و میزان اثرگذاری آنها به «ایران» می‌گوید: «با تعطیلی‌های اخیر کتابفروشی‌ها بابت کنترل بیماری کرونا برگزاری بهارانه اقدام خوبی بوده، فرصت مغتنمی تا زبان واردشده به آنها تا حدی زیادی جبران شود.»

مدیر نشر و کتابفروشی «امه» ادامه می‌دهد: «برگزاری طرح‌های این‌چنینی فرصت خوبی هم برای مردم هستند. تحت تأثیر شرایط نامطلوب اقتصادی و تبعات تحریم‌ها تعداد عناوین و همچنین تیراژ کتاب‌ها کاهش یافته، باین‌حال همچنان شاهد انتشار کتاب‌های خوبی از سوی ناشران هستیم. با این تخفیف ۲۰ درصدی ناشران می‌توانند بخشی از منابع مطالعاتی خود را خریداری کنند.»

نه‌تنها آموزگار، بلکه دیگر اهالی نشر هم معتقدند این شیوه یکی از بهترین راه‌ها در توزیع عادلانه یارانه کتاب است. صحت این گفته را می‌توان میان گلابه‌هایی که تا سال ۱۳۸۶، پیش از حذف یارانه کاغذ شنیده می‌شد بیابیم. پیشتر یارانه‌ای به ناشران برای کاغذ اعطا می‌شد که محل مناقشات بسیاری بود و اغلب خواهان حذف آن بودند. نایب‌رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان می‌گوید: «این شیوه توزیع یارانه حتی در مقایسه با یارانه‌های مصرفی در نمایشگاه کتاب تهران هم حاشیه‌های به‌مراتب کمتری دارد؛ از این طریق تنها آنهایی از این حمایت برخوردار می‌شوند که خواهان تهیه کتاب هستند. اما نکته دیگری که شاید کمتر به آن توجه کنیم کمک به حفظ ارتباط مخاطبان با مجموعه عرضه‌کننده کتاب است.»

این فعال نشر درباره آسیبی که متوجه صنعت نشرمان شده تصریح می‌کند: «در شرایط فعلی برخی ناشران از گردنوه فعالیت‌های نشر حذف می‌شوند، بویژه آنهایی که برای به‌رومندی از برخی رانت‌ها و یارانه‌ها قدم به این عرصه گذاشته بودند. متأسفانه حتی